

Додаток працює в офлайн без виходу в інтернет. Оновлюється щоквартально. Оновлена версія програми враховує всі зміни і доповнення до законів на день випуску.

Додаток «ПРАВОСВІДОМИЙ ГРОМАДЯНИН» – це унікальний по своєму наповненню продукт. На даний час це єдиний мобільний додаток, який містить комплексну інформацію про вирішення різноманітних правових питань та проблем, які неминуче виникають в житті кожної людини. Сім'я, діти, освіта, пенсія, спадкування, медицина – це лише деякі теми, які охоплює додаток.

Законодавство України - збірник законів і кодексів України з можливістю пошуку по тексту закону. Всі присутні в програмі закони можна використовувати без наявного інтернету.

Україна. Основні закони. ЄС. Конституція, Декларація прав людини і кодекси - це самі високопріоритетні закони в державі. Всі інші закони повинні відповідати їх деклараціям. Ми підготували для Вас бази знань з найважливішими законами - знання і вміле застосування знань цих законів дозволить Вам захистити Ваші права практично у всіх життєвих ситуаціях.

У магазині Google Play є такі додатки: Конституція України, Кодекси: Кримінальний, Кримінально-процесуальний, Кримінально-виконавчий, Трудовий, Цивільний, Цивільно-

процесуальний, Сімейний, Кодекс про працю, Земельний, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Кодекс адміністративного судочинства України, Кодекс цивільного захисту України, Господарський, Земельний, Водний, Господарсько- процесуальний. Закони: про національну поліцію, про судоустрій і статус суддів, про військовий обов'язок; додатки Правила дорожнього руху України.

У магазині Google Play є також додатки у вигляді книг: Адміністративне право України – Загальне адміністративне право, Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання у правовідносинах з органами Антимонопольного комітету України – монографія,

Без сумніву, мобільні пристрої і планшети на базі ОС Android мають великі перспективи використання в освітньому процесі, і за ними майбутнє. Проте, у даному випадку від викладачів як ніколи вимагається серйозний, вдумливий, комплексний, професійний підхід.

Додатки, власне як і різні гаджети, не є панацеєю в навчанні і тим паче не замінять знання, вміння і навички. Однак при грамотному підборі програм такі пристрої можуть бути дуже корисними і послугують непоганими помічниками в навчальному процесі, що істотно спростить виконання багатьох рутинних завдань а при підготовці до практичних завдань стане значним джерелом законодавчої бази.

Література

1. <https://play.google.com/store/search>
2. Планшеты продолжают вытеснять с рынка персональные компьютеры [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lenta.ru/news/2014/07/07/pc/>. – Загол. з екрану. – Мова рос.
3. Організація і активізація навчальної діяльності студентів за допомогою технології WEB 2.0 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://efizika.org.ua/teachers/web20>. – Загол. з екрану. – Мова укр.
4. Расписание вузов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.raspisaniyevuzov.app&hl=ru>. – Загол. з екрану. – Мова рос.
5. SDU Informer [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://play.google.com/store/apps/details?id=kz.jamaicos.sduinfo>. – Загол. з екрану. – Мова англ.
6. Мобильные приложения для ВУЗа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://k.psu.ru/blog/node/24>. – Загол. з екрану. – Мова рос.

УДК 347.962

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СУДОВОЇ РЕФОРМИ В СВІТЛІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Тунік Ю.М. – к.ю.н.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Інтеграція України в світову економіку є одним з наважливіших напрямків розвитку України як правової, демократичної та суверенної держави. Інтеграція для країни це шлях модернізації, подання технологічної відсталості, залучення іноземних інвестицій і новітніх технологій, створення нових робочих місць, підвищення конкурентноспроможності

вітчизняного товаровиробника, вихід українських товарів на світові ринки.

Реальні зміни в економіці не можливі без змін в суспільстві та державі, тому будучі невідомою частиною Європи Україна орієнтується на діючу в провідних європейських країнах модель соціально-економічного розвитку.

Однією з проблем інтеграцій України до Європейського союзу є не гармонізоване до європейських стандартів українське законодавство. В зв'язку з цим, держава на сьогодні здійснює кроки в напрямку реформування діючої української правової системи з метою поступового приведення її у відповідність із європейськими стандартами з урахуванням національних інтересів.

Головним напрямком удосконалення національної правової системи є судова реформа, яка полягає у забезпеченні ефективності судової системи. Саме суди, як органи судової влади є фундаментом правової, демократичної держави в якій діє принцип верховенства права, в якій громадяни та держава однаковою мірою відповідальні перед законом.

На жаль, на сьогодні, судова система України перебуває у глибокій кризі, спричиненій різними факторами, які негативно впливають на діяльність судів. До цих факторів слід віднести економічну кризу, корупцію, неефективну діяльність суддів, прийняття несправедливих та незаконних рішень, низький рівень виконання судових рішень та інше. Ці негативні явища привели до того, що суди втратили довіру суспільства.

Проблемам реформування судової системи присвячено роботи таких авторів, як Ю. Битяка, В. Бринцев, А. Зайця, О. Зайчука, М. Козюбри, А. Колодія, М. Кравчука, Л. Кривенко, Н. Квасневська, В. Маляренко, Л. Москвич, Н. Оніщенко, П. Рабіновича, О. Скрипнюка, А. Селіванова, В. Скоморохи, В. Тація, Ю. Чуприна, В. Шаповала, Ю. Шемшученка та ін.

На думку В. Шутовича, необхідність змін судової системи в Україні продовжує залишатися одним із головних завдань, які на сьогодні стоять перед державою. Ключовими напрямками вирішення цих завдань є забезпечення доступності до правосуддя, запровадження справедливої судової процедури, забезпечення незалежності та неупередженості й професіоналізму суддів, поліпшення фінансування судової влади, підвищення ефективності системи виконання судових рішень тощо [1, с. 241].

Ю. Чуприна вважає, що реформування судової системи треба починати з питання теоретичного обґрунтування ролі та функцій системи правосуддя в умовах побудови в Україні правової держави. Саме з тлумачення принципу «правової держави» починається рух у напрямку дотримання верховенства права та структурному забезпеченні функціонування всієї судової гілки влади [2, с. 386].

М. Кравчук, зазначає, що утілення практики Європейського суду з прав людини дасть змогу посилити вже сформований механізм захисту прав та охоронюваних законом інтересів європейськими стандартами. Визнання практики Європейського суду з прав людини джерелом права є невідворотним процесом адаптації національного законодавства України до законодавства Європейського Союзу у вигляді видання законодавчих нормативних актів, які ґрунтувалися б на відповідних нормах права Європейського Союзу [3, с. 27].

Л.М. Москвич вважає, що судова реформа повинна полягати у забезпеченні ефективності судової системи, для чого необхідно вирішити низку проблем: а) організаційну проблему, що полягає у роз'єднанні судової системи на підсистеми (загальні суди, адміністративні та господарські); б) підвищення професіоналізму суддівських кадрів; в) належне фінансове забезпечення; г) процесуальні (процедурні) проблеми судочинства. А метою судової реформи має бути забезпечення оперативності розгляду справ, доступність та якість правосуддя [4, 171-179].

М.І. Хавронюк називає чотири основні проблеми, які, на його погляд, заважають успіху судової реформи: а) надзвичайно велика кількість програм, що не породжують якісних змін; б) відсутність необхідної статистичної бази для правильного прогнозування та неврахування наявних статистичних даних; в) дублювання і не розмежування повноважень між вищими судовими органами; д) неможливість знайти консенсус у погляді на питання подальшого реформування судової влади України [5, 183-187].

Як ми бачимо, більшість вчених наполягають на необхідності реформування судової системи. Але підходи до реформування різні.

Суди в Україні утворюють єдину судову систему, для якої характерні певні зв'язки і відносини між окремими її ланками (судами), а також притаманні такі властивості, як ієрархічність, багато-рівневість, структурованість. Судова система України, уособлюючи організаційний аспект судової влади - однієї з гілок державної влади, віддзеркалює особливості організації цієї влади в нашій державі, відповідає рівню соціально-економічного розвитку, пануючим у суспільстві поглядам на місце суду в системі механізмів державної влади.

Тому судова реформа, в першу чергу, передбачає реформу системи правосуддя в Україні. Створення довершеної моделі судової

системи є першочерговим завданням держави.

До недавнього часу в Україні існувала чотирирівнева структура судової системи, яка складалася з місцевих та апеляційних судів, трьох вищих спеціалізованих судів - вищого адміністративного, вищого господарського, вищого спеціалізованого суду з розгляду кримінальних та цивільних справ, а також Верховного Суду України. Верховний Суд України визнавався найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції, а вищі спеціалізовані суди визнавалися вищими судовими органами спеціалізованих судів. При цьому Верховному суду було надано повноваження перегляду справ розглянутих апеляційною та касаційною інстанцією, що дало можливість науковцям стверджувати про існування четвертої судової інстанції. Така побудова організації судової влади, елементи якої дублюють один одного, є нечіткими, занадто складними і непрозорими і вона не відповідає європейським стандартам.

Тому не можливо не погодитися з І.Назаровим який в своїй роботі «Судова реформа як частина правової реформи в Україні» зазначає, що позиціонування Верховного Суду України як суду більш високого, розташованого на четвертому рівні судової системи і такого, що має право переглядати рішення вищих спеціалізованих судів, надзвичайно ускладнює судовий устрій нашої країни, робить можливою процедуру судового вирішення спору однією з найбільш тривалих порівняно із закордонними аналогами.

Питання чотирирівневої структури судової системи України було розглянуто Венеціанською комісією, яка разом із Дирекцією з технічного співробітництва Генеральної Дирекції з прав людини та правових питань Ради Європи підготувала й ухвалила висновок на своєму 82-му пленарному засіданні 12-13 березня 2008 р. в якому зазначила що запропонована структура судової системи була оцінена як невиправдано громіздка та надто складна. У першу чергу через існування вищих спеціалізованих судів та Верховного Суду України. У висновку нагадується, що надто складна судова система містить у собі ризик затягування провадження, а

відповідно до ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожна держава зобов'язана організувати свою судову систему в такий спосіб, щоб суди могли розглядати справи впродовж розумного строку. Тому було запропоновано позбавити судову систему зайвої бюрократії та адміністративного тягаря, наприклад, шляхом злиття двох найвищих рівнів [6].

Враховуючи важливість приєднання України до європейських правових стандартів нещодавно Верховною Радою було прийнято Закони «Про судоустрій і статус суддів» та «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» [7; 8].

В зазначених законах були внесені ключові зміни стосовно реформування судової системи, які спрямовані на ліквідацію Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України та Вищого адміністративного суду України зі створенням натомість окремих судів в рамках функціонування реформованого Верховного Суду.

Таким чином, розгляд справ суди касаційної інстанції відтепер здійснюватимуть в межах єдиної організованої системи судів Верховного Суду.

Підсумовуючи викладене, варто зауважити, щовисокоєфективна й незалежна судова система є обов'язковою для країни, що прагне стати членом цивілізованої Європи. Проведення судової реформи з метою створення довершеної моделі судової системи - досить складний, поступовий і тривалий процес, який потребує багатьох зусиль від суспільства. Судова реформа не закінчується прийняттям Закону «Про судоустрій і статус суддів» та Закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)». Зазначені Закони потребують додаткової регламентації в процесуальному законодавстві, адже від цього залежить ефективність проведення судової реформи.

Дискусія і робота над оптимізацією судової системи повинна проводитися постійно разом зі зміною та розвитком суспільних відносин, які висувають нові вимоги щодо судової системи відповідно до реалій часу.

Література

1. Шутович В. Генезис судової реформи в Україні як складова розбудови правової держави / В. Шутович, Н. Бесєдіна, І. Ус // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2010. – № 1. – С. 235-242.
2. Чуприна Ю.Ю. Судова влада як чинник розбудови правової держави в Україні / Ю.Ю. Чуприна // Актуальні проблеми державного управління. – 2011. – № 1. – С. 385-392.

3. Кравчук М.В. Природа рішень Європейського суду з прав людини / М. Кравчук, Т. Тиханський // Проблеми гармонізації національного і міжнародного законодавства: досягнення та перспективи. – 2015. – С. 23-29.

4. Москвич Л.М. До питання про проблеми судової реформи // Вісник Академії правових наук України / зб. наук. пр. / редкол.: В.Я. Тацій та ін. - Х.: Право, 2009 - № 4 (59). - С. 171-179.

5. Хавронюк М.І. Реформа судової та правоохоронної системи: ключові проблеми // Реформування судових і правоохоронних органів України: проблеми та перспективи: матеріали наук.-практ. конф. 14 травня 2010р. / редкол.: В.В. Сташис (голов. ред.), В.І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. - Х.: Одиссей, 2010. - С. 183-187.

6. Спільний експертний висновок щодо проекту Закону України «Просудоустрій і статус суддів», підготовлений Венеціанською комісією і Дирекцією з технічного співробітництва Генеральної Дирекції з прав людини та правових питань Ради Європи, ухвалений 12-13 березня 2010 р. [Електронний ресурс].- [http://www.venice.coe.int/docs/2010/CDL-AD\(2010\)003-ukr.pdf](http://www.venice.coe.int/docs/2010/CDL-AD(2010)003-ukr.pdf)

7. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06. 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679>

8. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 02.06. 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679>

УДК 343.21

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА В СФЕРІ БОРОТЬБИ З ЕКОНОМІЧНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ

Бевзенко С.Г. – к.ю.н.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Поняття «економічні злочини» останнім часом увійшло до широкого наукового обігу і використовується в дослідженнях з кримінального права, кримінології, криміналістики тощо. Використовується цей термін і в офіційних статистичних даних про стан злочинності. Нормативно визначено й окремий напрям діяльності правоохоронних органів, який уособлюється Державною службою боротьби з економічною злочинністю МВС України. Але при цьому у поняття, яке розглядається, вкладається різний зміст. Аналіз нормативних актів, публікацій, статистичних даних з цього питання свідчить, що в різних випадках у поняття «економічні злочини» включаються різні види злочинів.

Економічна злочинність - це сукупність різних видів навмисних посягань на економічні відносини, що охороняються державою незалежно від форми власності і видів діяльності суб'єктів, які виконують певні функції у сфері виробництва, обміну, обслуговування, а також осіб, пов'язаних з регулюванням цієї діяльності.

Під економічними злочинами у криміналістичному аспекті пропонується розуміти корисливі діяння, вчинені особами з використанням легальних форм господарської діяльності чи повноважень з контролю за цією діяльністю. До цієї категорії може бути віднесений ряд злочинів, склад яких хоча і сформульований у різних розділах Кримінального кодексу України, але об'єднаний у кримінальній діяльності єдиним злочинним задумом.

Характерною тенденцією для сучасної

злочинності є збільшення кількості економічних злочинів, що відбувається на тлі зміни форм власності, процесу приватизації державного майна, погіршення контролю за збереженням майна підприємств і організацій. Кримінологічні дослідження сучасного стану злочинності в Україні дають підстави передбачити, що головну загрозу для суспільства становитиме саме злочинність у галузі економіки. У цій сфері злочинність найкраще організована та здійснює значний вплив на економічний розвиток держави.

Аналізуючи дані статистики, можна стверджувати, що протягом останніх років у сфері економіки існує незадовільна криміногенна ситуація. Економічна злочинність характеризується переважанням негативних тенденцій та їх постійним зростанням.

Відповідно до вказівки МВС України «Про формування окремих показників статистичних звітів та оцінки стану злочинності» від 12 листопада 2003 р. № 12238/Гс [1] до злочинів економічної спрямованості належать 78 статей Кримінального кодексу України (далі - КК України) [2], з яких 46 - економічної спрямованості та 34 - суміжні, тобто загальнокримінальної та економічної спрямованості одночасно, серед яких безпосередньо до компетенції ДСБЕЗ віднесено 64 злочини, де 19 - суміжні.

Злочинність у сфері економічної діяльності за своєю специфікою відображається в результатах діяльності та рівні активності правоохоронних органів щодо протидії цьому антисуспільному явищу. Оцінюючи показники,